

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 16 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid. 10 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.
V Ljubljani na dom pošiljan volja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzema nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 294.

V Ljubljani, v torek 22. decembra 1896.

Letnik XXIV.

Slovenske težnje.

(Govoril poslanec dr. Gregorec v državnem zboru dne 5. grudnia 1896.)

(Dalje.)

Nam Slovencem vladajo štirje deželni načelniki, dva namestnika in dva deželna predsednika. Vsi štirje so nam tuji, nobeden dobrohoten, dva celo odločna nasprotnika, namreč namestnik v Trstu in dež. predsednik v Celovcu. Tega bi primerjal le še prejšnjemu namestniku štajerskemu, baronu Kubecku. (Ugovarjanje.) Pod to trojico smo mi Slovenci morali najhujše pretrpeti. Tudi še tako opravičenim zahtevam so se ti gospodje trdovratno upirali, zlasti na polju podržavljenih šol. Neka občina na Koroškem se je morala nad 20 let boriti, da si je priborila slovensko ljudsko šolo. (Cujte! Cujte!) V tej visoki zbornici sem povodom zadnje budgetne debate dokazal, da se nad 6000 slovenskih otrok na Koroškem in Štajerskem niti v kršč. nauku ne podučuje v lastnem jeziku, (Cujte! Cujte!) in da ni boja za slovensko šolo v Trstu in Gorici ne konca, ne kraja. Kaj se je zgodilo vsled tega? Dočim so skušali omenjeni gospodje deželni predstojniki cesarju zveste Slovence zatirati, je nastala in se okrepila pod njih prizanesljivim nadzorstvom Irredenta italiana in Irredenta teutonica.

Irredenta italiana se je uprla že proti državnim naredbam, in na Koroškem in Štajerskem smo doživeli proslavljanje Bismarcka, kar mora vsak avstrijski patrijot, zlasti sedaj po famoznih hamburških razkritjih, globoko obžalovati. Pod temi gospodi se je jelo ščuvati nemško in laško prebivalstvo proti slovenskim stanovnikom, kar je jako obžalovanja vredno, ker je nevarno že miru v deželi. Naj navedem par dokazov.

Slovenska šolska družba, katero je provzročil nemški „Schulverein“, je ustanovila v Velikovecu na Koroškem ljudsko šolo pod vodstvom usmiljenih sestra. V noči po slovesni otvoritvi so bila lepemu novemu poslopju vsa okna razbita. (Cujte! Cujte!) Takega barbarstva nismo mi Slovenci napram številnim šolam nemškega šulvereina na Slovenskem ozemlju še nikoli zakrivili. (Posl. dr. Menger: Spomenik Anastazija Grüna!) To jaz obžalujem. (Klici: Mi tudi obžalujemo!)

Se jeden vzgled. Član te visoke zbornice, neki češki veleposestnik, je bil letos v Beljaku ter je videl moža, ki je šel po ulici in glasno vpil: „Vse Slovence se mora pomoriti, še danes mora biti jeden slovenski pes mrtev!“

To so žalostni pojavi silnega ščuvanja, ki je zavladalo, in vkljub temu je poročal dež. predsednik koroški nekoč poslanski zbornici: „Na Koroškem vlada najlepši narodnostni mir.“ (Veselost.)

S takimi deželnimi predstojniki ne boče dosegel gospod ministerski predsednik svojega namena, narodnostnega miru ne boče mogel pri nas napraviti. To velja tudi o nekaterih ministrih in njih uradih, v katerih sedi žali Bog le preveč sovražnikov Slovanov, ki le predobro umejo o pravem času preprečiti vsako akcijo, ki je v prid narodne enakopravnosti.

Gospod pl. Gautsch je že drugič naučni minister. Jugoslovani smo mislili, da se je mej neprosto voljnimi svojimi počitnicami nekoliko poboljšal. (Veselost.)

Toda jako smo se motili. Zaman smo naznanjali svoje zahteve v visoki zbornici, zaman jih podpirali v budgetnem odseku, šolski boj traja še vedno in je dobil vsled zadnjih imenovanj, katere je odredil gospod naučni minister za Koroško, nove hrane.

To je namreč imenovanje novega deželnega šolskega nadzornika in novega ravnatelja na učiteljsišču. Upali smo, da se bodo imenovali za to v narodnih zadevah objektivno misleči možje. Žal, da moramo konstatovati, da se ni tako zgodilo.

Ker torej gospoda Zindler in Linhart ostaneta na svojih mestih, zato je vse šolstvo na Koroškem in Štajerskem v rokah treh naših povsod zanih in najhujših sovražnikov. (Cujte! Cujte!)

Tovariš Robič se je vsled tega v budgetnem odseku pritožil ter opozarjal na veliko razdraženost, ki je vsled tega nastala v vsem slovenskem narodu. Njegova ekscelencija je nato odgovoril, da je te službe podelil z dobrim premislekom in z ozirom na vse okolščine. (Smeh.) Po mojih informacijah je pa torej stvar druga.

Gospoda moja! Tu imam nemški časnik. V tem listu je prevod nekega odstavka, ki je bil v znanem slovenskem časniku brez popravka objavljen; ta list se tiska v Ljubljani. Prosim gospoda predsednika, da mi dovoli, da preberem ta odstavek (bere):

„Profesor na ljubljanski realki je prebral imena učencev na obrtni izobraževalni šoli. Ti učenci, ki so skoro brez izjeme slovenske narodnosti, in jih le malo ali prav nič ne umeje nemškega, so odgovarjali s „tukaj“. Ta nedolžna besedica je razjarila nemškega profesorja tako, da je zavpil: Vsak mora z „hier“ odgovarjati. Toda večina učencev ni te zapovedi umela in nekateri so zopet odgovorili s „tukaj“.

To je pa profesorja silno razkačilo in zakričal je: „Vam bodem ta „tukaj“ že izbil; kako si drznete reči „tukaj“ (Smeh), Vi, kranjski „lausub“! (Cujte!) S temi besedami je priložil dečku nekaj zausnic. Deček je tekel, profesor skočil za njim prav

LISTEK

Brodnik.

Zgodovinska povest. Angleški spisala Antonija Klitsche de la Grange; prevel Ivan Čestimir.)

Prvi del.

Valerija.

VIII.

Klementa Petronija.

(Dalje.)

Nepremakljiva v svojem sklepu se Valerija poslovila od samotne kočice in odide na grič Eskvilin, spremlja pa jo Milon, ki jej nosi kitaro.

Prvič je sedaj stopila iz hišice, odkar je živela v njej v bedi in nesreči. Iz sramu, da je ne spremlja več kakor preje množica sužnjev, hodi po najsamotnejših ulicah, da je ne ugleda kak stari znanec.

Hiša Klementa Petronije je stala sredi Eskvilina. Bila je jedna izmed največjih in najlepših. — Prostrani hodniki so bili okrašeni z mramornimi stebri, dvorišče okinčano z grškimi kipi, povsodi pa se je opazala množina zlata, srebra, slonove kosti, vshodnega mramorja in najdragocenejšega škrlata.

Ko stopi Valerija na dvorišče in zapazi veličastno porfirovo stebrovje in veliko množico sužnjev,

radostno jej zaigra srce. Čutila se je srečno, gledajoč bogastvo, po katerem je tako hrepenela. Toda to uživanje je bilo zelo kratko. Kri jej oblije lica, ko poprosi sužnja, naj naznani patricijki, da se jej ponuja igralka na kitaro.

„Počakaj me tukaj, lepa gospica; takoj zveš gospejino voljo,“ reče suženj in pogladi Valerijo po lici, ki bi ga bila vsa jezna udarila, da ni stekel, naznanit jo patricijki.

Sužnjevo obnašanje je razvnelo patricijsko kri Valerije, katerej je še le sedaj prišlo na misel, da se mora oni, ki hoče postati jednak sužnju, s tem tudi spoprijateljiti, se z njim pošaliti in mu marsikaj dovoliti.

Milon gleda svojo gospodinjo, preverjen, da njen značaj ne more ravnodušno prenesti tolikega ponižanja; zato jo znova opomni, naj opusti svojo namero.

Toda Valerija odbije vse njegove svete, rekoč, da lahko prisili sužnje, da jo spoštujejo. Da pokaže, kako bode to storila, ponosno odbije prošnjo sužnjev, ki jo prosijo, naj zaigra na kitaro, da spoznajo, je li dobra igralka ali ne.

Milon je dobro poznal ljudi, mej kakoršnimi se je rodil, in je vedel, da si Valerija s svojim prevzetnim obnašanjem nakoplje sovraštvo sužnjev. Prosi jo torej, naj se ne obnaša tako nasproti onim, s katerimi mora odslej živeti v miru.

Vse Milonove besede so bile, kakor navadno, zastoj. Valerija ni hotela igrati, vsled česar so jo sužnje začele zbadati. K sreči se vrne suženj, ki jo je šel naznanit, in jej reče, da jo patricijka želi videti.

Milon ostane na dvorišču; Valerija pa v spremstvu sužnja odide, da se predstavi patricijki. Sužnji ga prično zasmehovati, da se tako maščujejo nad neprijazno Valerijo; Milon pa vse njihovo zbadanje potrpežljivo prenaša.

„Ako hočeš, da se priljubiš gospej, govori ponižno, delaj se, kakor da se čudiš njenej lepoti,“ reče Valeriji suženj, ki jo spremlja; ko dospeta do težke zavese iz damasta, jo suženj odgrne in dá spremljevalki znamenje, naj vstopi.

Valerija ne zgubi ravnodušnosti; vedoč pa, da se mora predstaviti kot pokorna služabnica ženi, ki jej je po rodu enakopravna, se obotavlja, prestopi prag. Slednjič, ne meneč se za usodo, ki jo tako ponižuje, se ohrabri, vzdigne ponosno glavo in stopi v sobo, kjer je Klementa navadno vsprejemala goste. Ko pride sredi sobe, se ustavi. Prevzetnost jej zgine z obraza, in da vzdrži smeh, ki jo je nenedoma posilil, se ugrizne v ustnice in obrne glavo v stran.

Če se lišpa mlado dekle, da postane lepše, že to vzbuja zaničevanje; če pa dela tako stara žena, ki bi morala v človeku vzbujati spoštovanje, je to smešno in ostudno. (Dalje sledi.)

do vrat in rekel: „Poberite se! Kdor ne govori nemški, tega imam pravico ven vreči!“

Kdo je neki ta mož? Ta mož je tisti, kate-rega je Nj. ekselencija gospod naučni minister smatral za najvrednejšega, da ga je imenoval ravnateljem na celovškem učiteljskišču. (Cujte! Cujte!) Ne bodem izgubljal o tem nadalje nobene besede več, temveč sklepam le sledeče: Nj. ekselencija gospod naučni minister je poznal lastnosti tega napačnega pedagoga ali jih ni poznal. Če jih ni poznal, tedaj se ima zahvaliti koroškemu dež. predsedniku, da ga je speljal na led. Če ga je pa poznal, je pokazal, da noče napraviti narodnega miru na Koroškem, temveč da hoče boj (Tako je!), in lahko rečem zato, da sedaj tak ne spada pod tako ministerstvo, čegar predsednik je slovesno izjavil, da hoče napraviti narodni mir. (Prav dobro!) (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. decembra.

Volitveno gibanje za prihodnje državno-zborske volitve se je že pričelo malone po vseh delih širne Avstrije, akoravno se razpusti sedanji državni zbor šele koncem januarija. Po raznih krajih se snujejo volilni odbori in nastavili so že tudi več kandidatov. Posebno živahno se gibljejo po raznih krajih volilci neve pete kurije, ki hočejo takoj pri prvi volitvi pokazati, da so bili že davno zreli za tako poslovanje. Poleg raznih polit. strank se pa vrše priprave že tudi z vladne strani. Politična oblastva prve inštanca so že dobila nalog, naj v najkrajšem času izgotove volilske zapisnike za splošno volilno skupino. Vkljub veliki važnosti prihodnje državnozbornske volitve se pa vendar še ni pričelo pri raznih strankah tako resno delo, kakoršno bi bilo pričakovati.

Gospodska zbornica ima danes zadnje sejo v tem letu. Rešiti mora v današnji seji jednome-sečni budgetni provizorij, poleg tega pa še več manjših nujnih predlog. Mej temi se nahaja obrtna novela, predloga glede Czarторыskega fidejkomisa ter načrt glede prodaje živinske soli, ki stopi v veljavo že s prvim januarjem. Koncem današnje seje se prično božične počitnice tudi za člane gospodske zbornice.

Zadnje volitve na Hrvatskem. Kakor na Ogerskem, tako je liberalna mažaronska stranka pokazala tudi pri zadnjih volitvah na Hrvatskem, kako dobro ume delati volitve. Za to trditve smo že navedli svojedobno več dokazov, ki so nam v najjasnejši luči pokazali mažarsko „slobodno idejo“. Jeden tak dokaz iz zadnjega časa nam navaja tudi hrvatska „Domovina“. Ta list objavlja namreč pismo kr. okrajnega načelnika v Dabru na župana v Plešacu, v katerem se temu zabičava, da mora ne samo on oddati glas za vladnega kandidata, marveč tudi poskrbeti, da vsi navzoči volilci istotako postopajo. V pismu se v prvi vrsti omenja, da se bo na vsakogar oziralo, kdor bo strogo spolnoval vladne ukaze, nasprotno bo pa odstranjen vsak neprilichen funkcionar. Potem pa zaukazuje okr. načelnik županu, da mora v najkrajšem času sestaviti natančen zapisnik vseh odsotnih in takih volilcev, ki se volitve ne smejo vdeleževati, da se s tem — določi število glasov za vladno stranko. Tako znajo toraj Mažaroni že naprej določiti „mnenje“ naroda in potem ni čudno, ako „zmaguje“ Khuen-Hedervary.

Italija. Kdor bi menil, da imajo sedaj Italijani mir pred starim lisjakom Crispijem, bi se gotovo motil. Res je sicer, da se ne vmešava več v zadeve, ki njega ne zanimajo, tembolj pa je „delaven“ tedaj, ko vidi, da stvar „nese“. — Povodom zadnje potresne katastrofe v nekaterih delih Italije se je uvedla kakor drugod tudi tukaj prostovoljna zbirka. Nabrala se je na ta način precejšna svota, ki pa je izginila v najkrajšem času. Vlada se s to zadevo ni prav nič pečala in šele na pritožbe Cavallotija je sestavila komisijo, ki naj bi preiskala vso pomožno akcijo. Vspehi preiskave so pokazali, da je Cavalloti govoril resnico. Pokazalo se je, da je vso stvar vodil Crispi sam, ki je razpolagal z nabranimi darovi, kakor se mu je zljubilo. Velike svote denarja so se porabile v druge, le ne dobrodelne namene. Tako je moral na njegovo povelje izplačati prefekt mesta Reggio 3000 lir popolno neznanu osebi, 10.000 lir se je razdelilo mej člane bivšega Crispijevega kabineta. Tako je gospodaril Crispi z nabranimi milodari. Sicer pa to ni nič nenavadnega pri takem možu, o katerem ima svet dovolj sodnijskih dokazov glede tatvine in goljufige.

Borzni zakon v Belgiji. Minuli teden se je pečal belgijski senat s preosnovo borznega zakona ter vsprejel prvih šest členov zakonskega načrta o stavih na borzi in o borzni igri. Po novem zakonu je sicer postavno dovoljena termino-kupčija in izvršljiva kakor vsako dovoljeno sporazumljenje, vendar se pa strogo prepoveduje stava in igra, ker ne odgovarja npravnim zakonom. Prepovedana je toraj kupčija brez blaga. Kaj pa stori v tem oziru naš državni zbor? Kakor naglo uvidi finančni minister, da preti borznim špekulantom kaka neznatna nezgoda, nastopi v zbornici in jih zagovarja kot svoje najboljše varovance.

Vstaja v španjskih naselbinah. Poleg vednih nemirov na otoku Kubi in na Filipinih preti Španiji nova nevarnost v ostalih njenih naselbinah. Iz Madrida se namreč poroča, da se je v zadnjih dneh pojavil upor na otoku Manili. V boju pri Bulokanu so baje Španjci popolno uničili jedno četo, kaj se je pa zgodilo z ostalimi uporniki, poročila ne povedo. Na tem kakor tudi na drugih otokih je po poročilu iz New-Yorka mnogo tajnih ogleduhov, ki skrivoma organizujejo domačine proti španjski nadoblasti. Take vesti napolnujejo mero-dajne krece v Zveznih državah z veliko radostjo, ker jim je znano, da se s tem pridobivajo vedno nova tla za njihovo idejo.

Neodvisnost otoka Kube. Odsek savero-ameriškega senata za zunanje zadeve se je posvetoval minuli petek o predlogu senatorja Camerona glede priznanja popolne neodvisnosti kubanskim prebivalcem. Odsek je predlog vsprejel in včeraj je o tem predlogu razpravljala senat v plenumu. O vspehu tega posvetovanja sicer še nimamo nikakih poročil, vendar pa ni dvomiti, da je tudi tu prodrli Cameronov predlog. Več ovir bo pa našla ta predloga v reprezentantni zbornici. Toda tudi v slučaju, ko bi ta zbornica jednako postopala in pritrčila predlogu, bi vendar še ne pretila nikaka nevarnost, kajti kakor je naglašal državni tajnik Olney, je odvisen ta sklep še od zvezniga predsednika. Ta mož pa ni nikakor prijazen omenjenemu predlogu in dokler bo sedel Cleveland v beli hiši, tako dolgo ni misliti na uresničenje te ideje. Drugače se pa najbrže obrne, ko zasede prestol Mac Kinley, ki je v tej zadevi ravno nasprotnega mnenja. Preteča nevarnost toraj nikakor ni odstranjena, dokler Španija ne stori nujno potrebnih korakov. Mej te pa spada v prvi vrsti obširna preosnova uprave na Kubi, kajti le ta je zmožna omejiti protišpanjsko gibanje.

V Zveznih državah v Severni Ameriki se pečajo v zadnjem času zelo marljivo z vprašanjem glede omejitve naseljevanja. Senat v Washingtonu je po daljem posvetovanju vsprejel zakon, ki določa, da se naseljevanje ptujcev kolikor možno omeji; jedini Kubanci so izvzeti od te nove določbe, češ da so potrebni podpore, ko se hočejo otresti naj-mogočnejše nadoblasti na svetu. Ta načrt zakona, ki stopi v veljavo na mestu onega, ki ga je odobrila reprezentantna zbornica 20. maja letos, dobi svojo pravomočnost še le tedaj, ko ga potrdita obe zbornici.

Socijalne stvari.

Dobra voda in pijanci.

V „Hygienische Rundschau“ letošnjega leta popisuje C. Fränkel, kolikšnega pomena je dobra voda za velika mesta in kateri način njenega pridobivanja je najboljši.

Meseca listopada 1895 se je pokazalo v berlinskem zapadnem mestnem oddelku, ki dobiva stralovsko vodo, mnogo slučajev vročinske bolezni. Ravno ob istem času so se pokazala vsled hudega mraza peščena cedila, skozi katera se je čistila voda. Bakteriologi so jih preiskavali in so zasledili v njih mnogo nezdravih kalij.

Fränkel se je lotil tega dogodka in je v svojem znanstvenem preiskavanju prišel do teh le zaključkov:

1. Peščena cedila so za čiščenje vode dozdej najboljše.
2. Če se peščena cedila tudi najvestnejše upravljajo, so vendar nepopolna.
3. Voda s površja zemlje je v obče vedno združena z mnogimi nevarnostmi: okuževanje, visoka temperatura i. t. d.
4. Zato je pri vodovodih vedno najboljši temeljna zemeljska voda.
5. Ta voda ima sicer mnogo več železa v sebi, nego ona s površja, toda znanost ima sedaj popolnoma gotova sredstva, da odstrani iz vode preveliko množino železa.

6. Dobra voda, ki ne ugaša samo žeje, marveč ki tudi osvežuje človeka in mu ne vzbuja slasti po kakem dražilu, je najboljši pomoč proti žganjarstvu nižjih slojev. Slaba voda pa povspešuje žganjarstvo v obilni meri. Imenovani učenjak piše sam: „Dobra pitna voda mora biti vžitek in vzlasti ne sme ji manjkati okusnosti, prave temperature i. t. d. Le potem izvršuje svoj namen, le potem je rabna, zdravju neškodljiva, opravičenim zahtevam prebivalstva zadostujoča pijača, ki izživlje svoje vživanje in se n. pr. tudi izkaže kot vplivno orožje proti alkoholizmu v nižjih ljudskih slojih. Vzlasti na to zadnjo točko se je nedavno od različnih strani opozarjalo. Povdarjali so, da ostajajo društva zmernosti in vse direktne določbe proti žganju brez vpliva v krajih, kjer imajo vodo motnega okusa, ki samo ugaša žejo, toda ne osvežuje in vsled tega vzdržuje neko gotovo nagnenje po nekakšnem dražilu“.

Tudi iz svoje izkušnje po naši ožji domovini lahko trdimo, da je največ žganjarjev tam, kjer je slaba voda.

Pri tej priliki naj omenjamo znamenit poskus, kako se s cepljenjem da ozdraviti alkoholizem. Dne 28. sušca 1896 je poročal Toulouse v pariški Société di biologie o svojih poskusih. Ta mož je najpreje dajal dvema psoma po precejšnjo množino alkohola na dan (40 gr. etilalkohola skozi jeden teden). Serum teh psov je v množini 24 ccm vbrizgal v človeka, ki je imel delirium tremens. To je pomagalo; bolniku se je vrnila jasna samozavest.

Če temu pridenemo še hipnotične poskuse, s katerih „čudovitimi“ vspehi se tudi ponašajo nekateri zdravniki pri alkoholcih, in če pristavljamo, da imajo vzlasti na Angleškem že več zavetišč za pijance, kjer se po vseh znanstvenih pravilih zdravijo ti reveži, smo v glavnih potezah narisali novodobno rešitev pijanskega vprašanja.

Mi ne zmanjšujemo vrednosti znanstvenih vspehov, pač pa trdimo, da ima pijančevanje poleg fizičnega tudi npraven značaj in da se vsled tega samo fizična sredstva brez npravnih nikedar ne morejo izkazati. Gotovo pa je, da sedanja družba uničuje fizično in npravno ljudi in da zato nujno potrebuje v obeh ozirih temeljite preosnove.

„Matica Slovenska“.

Izpisek iz odborove seje v četrtek, dne 17. decembra 1896. leta.

Navzočni: Gg.: Fr. Levec, A. Bartel, dr. H. Dolenc, dr. I. Janežič, A. Kržič, dr. J. Lesar, M. Pieteršnik, dr. J. Staré, F. Stegnar, I. Sušnik, I. Subic, A. Tavčar, dr. I. Tavčar, Fr. Wiesthaler, V. Zupančič in dr. J. Zupaneč (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 17.

Predsednik konstatuje sklepčnost, pozdravi navzoče in dá besedo zapisnikarju.

Zapisnikar poroča iz predsedništva, da je Matica po pokojnih društvenikih F. Knificu in Iv. Žuži podedovala 89 gl. 48 kr., oziroma 134 gl. 20 kr. Pri odkritju Trstenjakeve spominske plošče, za katero je podarila 25 gl., je bila dne 6. sept. t. l. v Kraljevcih zastopana po svojem ondotnem poverjeniku notarju O. Ploju, pri Lendovškovi slavnosti dne 9. sept. t. l. pa po svojem odborniku prof. dr. Sketu. Predsedstvo Ciril Metodove družbe se je ob preselitvi v Narodni dom zahvalilo za prepustitev pisarniških prostorov v sejne namene. Svojemu odborniku in poverjeniku Luki Svetcu je Matica čestitala ob njegovi sedemdesetletnici pismeno in bila pri slavnosti dne 20. septembra zastopana po odborniku dr. Požarju in tajniku, pri Šubičevi slavnosti dne 8. sept. t. l. v Poljanah po predsedniku in tajniku, pri otvoritvi „Narodnega doma“ dne 11. okt. t. l. pa po predsedniku.

Dne 28. novembra je umrl na Dunaju Ivan Navratil, starosta dunajskih Slovencev, Maticin odbornik, sotrudnik in poverjenik. Matica mu je poklonila venec s trakovi in bila pri pogrebu zastopana po odborniku Koblarju, poverjeniku dr. Sedeju ter društvenikih dr. Murku in dr. Štreklju. V priznanje velikih zaslug pokojnikovih za društvo in sožalje nad izgubo se dvignejo navzočniki po predsednikovem pozivu raz sedežev. — Pokojnikovima sinovoma se je iz predsedništva poslalo pismeno sožaljenje.

Sklene se z „Zemědělsko rado pokrálovství české“ stopiti v književno zvezo, za nameravani dr. Oblakov spomenik dovoliti prispevek 50 gl.

Overovatelj današnjemu zapisniku imenuje predsednik odbornika Stegnarja in Tavčarja,

ki sta odobrila tudi zapisnik zadnje odborove seje kateri se brez ugovora potrdi.

Na ogled sta zapisnika o sejah književnega odseka z dne 5. novembra in 17. decembra t. l.

Odobri se poročilo o letošnjih društvenih knjigah, katerih prejmo društveniki v prvih dneh novega leta petero, in sicer: 1. Letopis za l. 1896. Uredil prof. Anton Bartel. 2. Zgodovina slovenskega slovstva III. del. Sestavil prof. dr. Glaser. 3. Slovenske narodne pesmi. II. snopič. Zbral dr. K. Strekelj. 4. Popis Trsta in Istre. I. del. Spisal prof. S. Rutar. 5. Anton Knez-ve knjižnice III. zvezek.

Poročili o razdelitvi častne nagrade iz obresti Jurčič-Tomšičeve ustanove za literarne namene in pa o nagradah pisateljev, urednikom in korektorjem letošnjih društvenih knjig se odobri po kratkem razgovoru v zmislu nasvetov književnega odseka.

Na znanje se vzame poročilo književnega odseka o nameravani izdaji „Zgodovine slovenskega naroda“, in pa „Stenskega zemljevida slov. pokrajin“, glede katerega je po predsednikovem nasvetu stopiti v dogovor tudi s „Slov. planinskim društvom“.

Poročilo tajnikovo o podaritvi založnih knjig in pa o zahvalah za te podaritve se vzame brez ugovora na znanje in se z veseljem konstatuje, da se za knjige marljivo oglašajo Slovenci ob periferiji.

Z odobravanjem se vzame na znanje, da je „Matica“ prejela od češkega razstavnega odbora krasno delo „Sto let prave“ v dar, za kar se je predsedstvo v svojem času dostojno zahvalilo.

Več izprememb se je izvršilo v zadnji dobi v poverjeništvu: Za St. Jurij ob južni železnici je prevzel poverjenišтво učitelj Culek; za Beliak učitelj Eller, za Idrijo ravnatelj Novak; za Ribnico dekan Dolinar, za Koborid poslanec Lapanja, za vzhodno tržaško okolico kaplan Zupančič v St. Ivanu, za zahodno gostilničar Katalan v Rojanu. Novo poverjenišтво se je ustanovilo za mariborsko semenišče: poverjenik je bogoslovec Markošek.

Za letos je plačalo 2246 letnikov; od zadnje seje je pristopilo društvu 168 novih udov (1 ustanovnik in 167 letnikov).

Knjižnici je prirastlo 208 knjig, zvezkov in časopisov; 48 podarjenih in 160 zamenjanih; največ čeških in ruskih.

Da se vpeljeta red in točnost v plačevanju udnine, se sklone vpeljati o p o m i n s k e liste.

Ceskemu muzeju je za popolnitev njegove zbirke Matičnih knjig poslali vse knjige, ki jih še nima.

Ker se nihče več za besedo ne oglasi, zaključil predsednik sejo ob šestih zvečer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. decembra.

(Železnica Ljubljana-Vrhnika.) Podrobni načrti za to proggo so že povsem izdelani ter bodo v kratkem potrjeni.

(Mestna železnica v Ljubljani.) C. kr. železnično ministerstvo je kranjski stavbinski družbi koncesijo za pripravljalna dela mestne železnice podaljšalo za daljnih 6 mesecev.

(Direktne volitve.) Občinski zastop na Bledu se je v seji 20. dec. t. l. izrekel soglasno za neposrednje in tajne volitve ter s tem sklepom obvestil tudi svojega deželnega poslanca, naj v tem smislu postopa v deželnem zboru. Kakor znano, smo nedavno o tej stvari v posebnem članku že označili svoje stališče ter se tudi izrekli za tako volitev. Po našem mnenju ni nobenega dvoma, da tudi deželni zbor Kranjski sklone zakon v tem smislu.

(Osebna vest.) Graško nadsodišče je imenovalo g. Alojzija Benkovića tolmačem za hrvatski in italijanski jezik. — G. dr. I. Babnik pride kot začasni voditelj sodišča v Kranj.

(Nova vojaška bolnišnica) se bode skoro gotovo le zidala v Vodmatu, nasproti deželne bolnišnice. Dotične obravnave bodo kmalu dokončane.

(Glasbene Maticе) srečke, o njenem efektnejšem srečkanju, ki se ima vršiti tekom leta 1897, dobivajo se v trgovini gospoda Vase Petričiča in v glavni trafiki A. Gruberjevi na Mestnem trgu ter v trafiki g. Fr. Sešarka v Selenburgovih ulicah. Za srečkanje

je namenjenih 300, med temi jako dragocenih dobitkov in velja vsaka srečka le eno krono. Občinstvo bode gotovo rado poseglo po njih in s tem društvu opomoglo urediti glasbeni dom, v katerem se množi število ukaželjne mladine od leta do leta.

(Ljubljana) je v zadnjih dneh narasla za 180 m nad normalom.

(Novo gasilno društvo) se snuje za predkraje ljubljanske, ležeče na bariu.

(Zdravje v Ljubljani) od 18. do 19. decembra. Novorojenih je bilo 11, mrtvorojen 1. Umrlo jih je 23; mej njimi za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 2, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 13; mej njimi bilo je 7 tujcev in 13 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škardiatco 1 in za davico 5.

(„Leonova družba“ na Dunaju) napravi, kakor se nam poroča, svoj prihodnji občni zbor za leto 1897. v Celovcu prve dni meseca avgusta. Z občnim zborom se bode združil drugi socialni tečaj. Prvi se je vršil s prav velikim uspehom l. 1895. na Dunaju. Gotovo se ob tej priliki zbere veliko število katoliških učenjakov in za napredek katoliške vede navdušenih mož v Celovcu.

—rn.—

(Čistega dobička od prodaje šolskih knjig) iz c. kr. zaloge odpada na Kranjsko za l. 1895 803 gl. — Ta svota se je izročila kranjskemu učiteljskemu pokojninskemu zakladu.

(Legar v Pulju) po zadnjih poročilih nekoliko pojenjuje. Vse državne in občinske šole so zaprte, izvzemši tri mornarske šole. Do minolega četrtka je zbolelo 1071 oseb.

(Roparski morilec Ferme) se je delal blaznega, zato so ga poslali od sodišča na Studenec, kjer pa so ga zdravniki spoznali zdravega. Stražniki so ga zopet odvedli v Celje v zapor.

(Slovenec umorjen v Ameriki.) Slovenca Alojzija Mavriča sta dva zamorca v Smnit blizu Čikage umorila in oropala zaradi 30 dolarjev. — Roparja sta ga do smrti s kamenji pobila, njegov pastorek pa, ki ga je spremljal, je bil nevarno ranjen. Alojzij Marvič je bil znan kot imovit mož in splošno so sodili o njem, da mora biti pri denarjih. — Ker je bil umorjeni sploh vsem priljubljen, hotelo je razdraženo ljudstvo morileca linčati. — Pokojnik je bil star 30 let in je zapustil vdovo.

(Vezuv) po poročilih italijanskih listov zopet huje razgraja. Te dni je izbruhal širok potok goreče lave, ki se je razlila kilometer daleč po bregu ter pokrila tudi velik del ceste, katero je zgradila na Vezuv družba Cook. Plast lave je do 60 metrov široka in 7 metrov debela.

(Smrt — zdravnik.) Zena knjigovodje velike trgovine na Dunaju je pred desetimi leti onemela. Vzrok temu je bila huda bolezen, kojo je prej imela ta gospa; najimunitnejše zdravnike so vprašali za svet, ali vsi so zmajevali, češ bolezen je neozdravljiva. Nobenega upanja ni bilo, da ozdravi mlada, sicer zdrava gospa. Pride sveti večer. V domačem družinskem krogu se veselo pogovarja gospod ob strani svoje ljubljene a neme soproge. Na enkrat postane smrtnobled, omahne in se zgrudi na tla; ko mu domači prihitijo na pomoč, je že — mrtev; srčna kap ga je zadela. Potrti in vsi v solzah stoje otroci okoli mrtvega očeta. Na enkrat čujejo besede: „Ubogi moj mož“, in začudeni se ozrejo. Glas, ki se po sobi razlega, je tuj in vendar tako znan, vsi pogledajo tja, od koder je zadonela beseda. Tam pa stoji gospa in njeni ustni ponavljate: „Ubogi moj mož!“ Grozen strah vsled smrti svojega moža ji je razvezal jezik — ona je ozdravela.

(Röntgenovi žarki in „reberca“). Kakor znano, moreš z X-žarki fotografovati okostje človekovo. Portugalska kraljica, ki je za vsako znajbo zelo do vzetna, si je napravila nedolžno veselje, da je fotografovala z röntgenovimi žarki svoje dvorne dame. Ti izdajalski žarki pa so baje izvedli grozne spake, ki izvirajo od tod, ker nosijo dame ozke moderce ali „reberca“. Ko so dvorne dame ugledale „prekrasne“ podobe, so gróze odskočile in „rebercam“ slovo dale.

(24 ur.) Evropska konferenca je na Dunaju te dni sklenila, da na vseh železnicah vpelje srednjeevropski čas in 24 urno štetje. V Italiji je to štetje na železnicah že vpeljano.

(Boj z biki.) Španjski borilec z biki je v zadnji sezoni v 51 bojih usmrtil 133 bikov ter prejel 152.000 pezeta; po odbitih troških mu je ostalo čistega 73.000 pezeta. Navzlic nesreči domovine to barbarsko razveseljevanje!

Društva.

(Kranjske dežele gasilnih društev zaveza.) Dne 26. t. m. imel bode odbor zaveze gasilnih društev svojo sejo in sicer ob 2. uri popoldne v sobi gasilnega društva ljubljanskega na magistratu. Dnevni red: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Prebranje zapisnika občnega zbora. 3. Pogovor o sklepih občnega zbora. 4. Došle vloge in priznanje podpore ponesrečencu. 5. Poročilo o avstrijskem gasilnem shodu v Celovcu. 6. Volitev načelnika, namestnika, blaginika in zapisnikarja. 7. Razni nasveti.

Telegrami.

Dunaj, 22. decembra. Presvetli cesar se poda 24. t. m. v Lichtenegg, kjer ostane čez praznike pri nadvojvodinji Mariji Valeriji. Nato obišče bavarsko princezino Gizelo v Monakovem ter se povrne 28. decembra na Dunaj.

Dunaj, 22. decembra. V zunanjem ministerstvu so podpisali včeraj trgovinsko pogodbo mej Avstro-Ogersko in Bolgarijo.

Trst, 22. decembra. Tukajšni magistrat je zavrnil 341 v slovenskem jeziku vloženih reklamacij proti sestavi volilnih imenikov s pretvezo, da so sestavljene v jeziku, ki je ptuj (!) tržaškemu magistratu. Namestništvo pa je vsled pritožbe magistratu zaukazalo, da mora preiskati označene ugovore, sicer se bode postopalo proti njemu zakonitim putem. Vkljub temu namerava baje občinski zastop vstrajati pri označenem sklepu.

Trst, 22. decembra. V nedeljo zvečer je razsajala tukaj grozna nevihta. Iz severne Italije se poroča o velikih zametih. Več brzojavnih zvez je pretrganih. V Gorici je razsajal široko z nevihto.

Pulj, 22. decembra. Sanitetni referent v notranjem ministerstvu, ministerjalni svetnik Kusy je dospel sem v spremstvu namestniškega svetnika Bohate, da nadzoruje zdravstvene naprave.

Budimpešta, 22. decembra. Poslanska zbornica je odobrila adresni načrt po predlogu odseka.

Rim, 22. decembra. V zadnji seji poslanske zbornice je zahteval posl. Imbriani, naj vlada natančno poizveduje glede smrti pogumnega generala Maceja. Ministerski predsednik Rudini se je najodločneje upiral temu predlogu, češ da se mora vedno ohraniti ugodno razmerje mej Italijo in Španijo, s tem pa bi se le užalostilo španjsko prebivalstvo. Predlog je bil nato odklonjen. Zasedanje se je prekinilo do 25. januarija. — Senat je odobril pogodbo mej Italijo in Švico radi simplonskega predora.

Sredec, 22. decembra. Včeraj se je pričela sodnijska obravnava proti morilcem Stambulova. Pozvanih je 130 prič.

Carigrad, 22. decembra. Ruski poslanik Nelidov je označil v včerajšnji avdijenci svoje stališče napram nameravanim preosnovam ter govoril proti splošni amnestiji. V preosnovah se namerava ozirati na kristijane in Mohamedane.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatljici 25 kr., 10 škatljice gl. 2.— 124 (50—42) 4

Umrli so:

19. decembra. Franc Lang, trgovski pomočnik, 30 let, Vcdmat 74, tuberkuloza.

20. decembra. Ivana Gajžlar, delavčeva hči, 6½ leta, Vodmat 92, splošna tuberkuloza.

V hiralnici:

19. decembra. Marija Potokar, gostija, 56 let, caritis et caries.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Tuji.

20. decembra.

Pri **Stonu**: Pollak iz Boglara. — Walfisch iz Pečuha. — Jahn, Fischer z Dunaja. — Kosobud iz Cerkelj. — Kurek iz Zagreba. — Schollmeyer iz Radovljice.
 Pri **Maliču**: Borsar iz Gorice. — Nemes iz Ptuja.
 Pri **Lloydu**: Kovačič iz Sela. — Krempel iz Pulja.
 Pri **Južnem kolodvoru**: Beningar iz Trnovega. — Petrovič z Vrhnike.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
21	9. zvečer	735.4	6.0	sr. jzah.	oblačno	
22	7. zjutraj	735.1	4.6	sl. jvzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	734.0	5.1	"	"	

Srednja večerajšnja temperatura 6.0°, za 8.2° nad normalom.

Dobrega velikega hlapca,

treznega in pridnega, v vseh oddelkih tukajšnjega gospodarstva popolnoma izvežbanega, zlasti še razumnega konje- in volovreja slovensko govorečega, sprejme lastništvo neke večje kmetije na Kranjskem.

Upravništvo „Slovenca“ pové, kam je pošiljati ponudbe s priloženimi spričali. 810 3—2

Zobozdravnik 805 3-2

med. univ. dr. Julij pl. Koblitz

== z Dunaja ==

ordinira odslej stalno v Ljubljani in sicer sedaj v hotelu „pri Slonu“, II. nadstropje od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Izprašan mašinst,

kateri ima na razpolago spričala večletnega delovanja, želi svojo dosedanjo službo spremeniti.

Več pové upravništvo „Slovenca“.

798 3—3

Nobeno božično darilo

Ni tako pripravno, kakor naši lesorezbarski izdelki, umetniško izgotovljeni, kakor: kasete za lišp in rokavice, mize za ovetlice, omarice za ključke, držala za brisače, mizice za kadilno orodje, lončki za tobak, stojala za pipe in smodke ter ona za fotografije, tintniki, krožki s slikarijami itd., itd. Nadalje priporočam bogato zalogo galanterijskega in usnjenega blaga, dišav in mil, iger in igrač vsake vrste v blagohotno vpoštevanje. 809 (4—3)

© Tonhalle. Fr. Stampf v Ljubljani.

Novo urejena
lekarna pri Mariji Pomagaj
M. Leusteka v Ljubljani
 Resljeva cesta št. 1 zraven mesarskega mosta
 priporoča za zimski čas najbolj pripravno za ohranjenje zdravja **pristno čisto, sveže**
dorš-medicino ribje olje
 dobrega, prijetnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena mali steklenici 50 kr., veliki steklenici 1 gld.
 Ob enem priporoča tudi zaradi izredno izvrstnega učinka najbolje poznato
Tanno-chintin
tinkuro za lase
 katera okrepuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena steklenici 50 kr.
Zaloga vseh znanih preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po cenikih in časopisih, tu- in inozemskih specialitet, medicinskega konjaka, malage, ruma, vsakovrstnega čaja itd.
 Razpošilja dvakrat na dan po pošti.

Stanarinske knjižice
 za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v **Katol. Tiskarni v Ljubljani.**
Koverta s firmo vizitnice in trgovske račune priporoča **Katol. tiskarna v Ljubljani.**

Razpis volitve
 za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.
 Podpisana volilna komisija daje volilcem trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani na znanje, da se bode pred volilno komisijo vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic
dné 14. januarija 1897. leta
 od devetih dopoldne do šestih popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Ob 6. uri popoldne se bode glasovanje tudi končalo.
 Ako se volitev vrši z dopošiljanjem od volilcev podpisanih glasovnic, morajo napisane in podpisane glasovnice z izkaznicami despeti k obrtnemu oblastvu prve stopinje (na deželi k c. kr. okrajnemu glavarstvu, v glavnem mestu Ljubljani pa k mestnemu magistratu) **tistega kraja, kjer je podjetje, zadnji čes do 12. januarija 1897. l.**
 Volilna komisija opozoruje, da se od volilcev naravnost volilni komisiji poslane glasovnice ne bodo sprejemale.
 Glasostatetje bode volilna komisija 14. dan januarija 1897. l. začela. Na mej glasostatetjem dosepele glasovnice se ozira samo tedaj, ako so bile pravčasno oddane pri obrtnem oblastvu.
 Volitev se vrši javno. Volilec se daje, kakor je že zgoraj omenjeno, na izvoljo, da voli ali
 a) ustno, ali
 b) da svoje može na glasovnici napisane sam podá volilni komisiji, ali
 c) da s svojim imenom podpisano glasovnico, priloživši jej izkaznico, oddá obrtnemu oblastvu I. stopinje, katero obe pošlje volilni komisiji.
 Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali dopošiljati. Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčeve.
 Tisti volilci, kateri volijo tako, da dopošiljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred v določenem roku oddati ali doposlati obrtnemu oblastvu I. stopinje tistega kraja, kjer je podjetje. Take glasovnice z izkaznicami vred se smejo dopošiljati po c. kr. pošti, po c. kr. davčnih uradih, ali po občinskih uradih, ali po posebnih pôslih.
 Po preteku določenega roka obrtnemu oblastvu dosepele glasovnice se ne smejo nič več vzprejemati.
 Zgoraj navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse vloge volilcev pošiljajo se volilni komisiji po pošti poštarine prosto, ako imajo na adresi pristavek: „V volitvenih zadevah trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani“.
 Volilci trgovinskega odseka in sicer: volilci I. in II. volilnega razreda dobé rudeče glasovnice in volijo skupaj 3 člane.
 Volilci III. volilnega razreda trgovinskega odseka dobé višnjeve glasovnice in volijo 2 člane.
 Volilci I. volilnega razreda obrtnega odseka dobé zelene glasovnice in volijo 2 člane.
 Volilci II. volilnega razreda obrtnega odseka dobé bele glasovnice in volijo 4 člane.
 Volilci III. volilnega razreda obrtnega odseka dobé rumene glasovnice in volijo 1 člana.
 Vsaka volilna kategorija (volilni razred) voli sama za sé njej pripadajoče število pravih članov. Opozoruje se pa tu posebno, da morajo volilci vsake kategorije ali vsacega razreda **svoje zastopnike le iz onega razreda voliti, v kateri imajo sami pravico voliti.**
 Daljni pouk je v razpisu volitve, kateri se vsacemu volilcu dostavi.
 V Ljubljani, dné 10. decembra 1896.
C. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani. 815 1—1

Najbolj pripravna
božična darila
 priporočata
Gričar & Mejač, Ljubljana,
 Prešernove (Stonove) ulice št. 9.
 Vsakovrstna oblačila za gospode, dečke in otroke.
 Domača suknja (Schlafrock) gld. 8.— in višje
 košuhast sako " 15.— " "
 zimski havelok " 12.— " "
 Ravno tako tudi mišne novosti
 v konfekciji za dame,
 kakor:
 jopice, manteleti, košuhaste pelertine, vsakovrstne plačče itd.
 Ilustrovani ceniki franco in zastoj. 811 4—3

Dunajska borza.

Dné 22. decembra.		Dné 21. decembra.		Kreditne srečke, 100 gld. 199 gld. 50 kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	143 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	136
Skupni državni dolg v srebru	101 55	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 10	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18
Avstrijska zlata renta 4%	122 90	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 50	Rudolfove srečke, 10 gld.	22 50
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 80	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 60	Salmove srečke, 40 gld.	70
Ogerska zlata renta 4%	122 30	Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 20	St. Genóis srečke, 40 gld.	71
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 05	Dunavske vravnave srečke 5%	129 50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	930	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 60	Ljubljanske srečke	23 75
Kreditne delnice, 160 gld.	371 90	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 50
London vista	119 95	4% kranjsko deželno posojilo	98 85	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3385
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 90	Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	99 40	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	426
20 mark	11 76	Priporitetne obveznice državne železnice	225	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91 75
20 frankov (napoleonador)	9 54	južne železnice 3%	173 75	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	64
Italijanski bankovci	45 40	južne železnice 5%	128	Montanska družba avstr. plan.	85 90
C. kr. cekini	5 67	dolenjskih železnice 4%	99 50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	156
				Papirnih rubljev 100	127 25

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. **Kavarovanje** za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. **Kalantna izvršitev naročil na borzi.**
Menjarnična delniška družba „MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.
Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnice.**